

en indgående behandling og prøvelse, hvorunder divergerende opfattelser har gjort sig gældende.

Fra visse sider er der således udtrykt en afgørende frygt for, at værdien af den undervisning, for hvis gennemførelse som frivillig, der fra alle sider næres den varmeste interesse, vil gå tabt, såfremt de unge tvinges til at deltage, ligesom man i det hele bl. a. også af økonomiske grunde, principielt er imod, at nogen offentlig myndighed skal kunne udvide undervisningspligten for de unge; deltagelse i undervisningen bør alene bero på de unges egen eller deres forældres beslutning.

Et mindretal af kommissionen har ud fra disse betragtninger taget principielt afstand fra enhver udvidelse af undervisningspligten — herunder også en eventuel forsøgsvis udvidelse.

Et overvejende flertal af kommissionen har derimod udtalt sig principielt for en vis udvidelse af undervisningspligten, uden dog at stille forslag om en almindelig gennemførelse heraf, allerede fordi der ikke foreligger praktiske muligheder for en realisering på nærværende tidspunkt af de hertil sigtende foranstaltninger, idet såvel lærer- og lokalemangel som den erhvervsmæssige og økonomiske situation vil forhindre en generel gennemførelse deraf.

Flertallet har dog givet sit principielle standpunkt udtryk gennem et forslag om tilladelse for enkelte kommuner til efter kommunalbestyrelsens vedtagelse med to trediedeles flertal og med undervisningsministeriets godkendelse forsøgsvis for indtil 3 år ad gangen og under visse nærmere vilkår med hensyn til befolkningens tilslutning dertil at indføre en undervisningspligt for et år udover den almindeligt gældende undervisningspligtige alder. Opfyldelsen heraf kan ske ved deltagelse efter frit valg i en række forskellige skoleformer, eventuelt ved hjemmervisning. Yderligere er det udtalt som forudsætning, at tilladelsen kun meddeles et begrænset antal kommuner, hvorved forslaget forsøgs-mæssige karakter understreges.

Fra undervisningsministeriets side har man set med megen interesse på dette forslag, også under hensyn til ønskeligheden af, at der som af kommissionsflertallet foreslået, ad denne vej kunne anstilles forsøg og indvindes erfaringer til brug ved overvejelser

med hensyn til spørgsmålet om en fremtidig varig ordning.

Undervisningsministeriet har dog alligevel fundet det rigtigst, at dette forslag, hvorom der ikke er opnået enighed i kommissionen, og som vedrører et forhold, angående hvilket de modstridende meninger er af dybtgående natur, gøres til genstand for overvejelser gennem et længere tidsrum, end der har været dertil efter betænkningens afgivelse. Man anser en udskydelse for så meget mindre betænkelig, som de praktiske vanskeligheder utvivlsomt over en længere årrække vil umuliggøre planens realisation i et omfang, der vil give mulighed for at indhøste erfaringer af større omfang og værdi. Man kan i denne forbindelse henvise til, at også den af socialministeriet nedsatte ungdomskommission, som iøvrigt i sin ovennævnte betænkning (pag. 62—66) har givet udtryk for varm interesse for en udvidet undervisning for ungdommen — fra flertallets side i et vist omfang som en obligatorisk undervisning — har anset gennemførelsen af en sådan eventuelt obligatorisk undervisning for praktisk set udelukket under de herskende vanskeligheder såvel med hensyn til lærere og lokaler som af erhvervsmæssig og økonomisk karakter.

Undervisningsministeriet har således ment at måtte lade kommissionsforslagets § 3 udgå.

Ministeriet har iøvrigt på alle punkter henholdt sig til de af kommissionens flertal stillede forslag med ganske enkelte afvigelser, der i det omfang, de er af reel betydning, vil blive omtalt i de efterfølgende kortfattede bemærkninger til lovforslagets forskellige afsnit.

Ungdomsskolens

undervisningsmæssige forhold m. m.

Da betegnelsen „Ungdomsskolen for den ufaglærte ungdom“ muligt kan have virket mindre tillokkende og herved været medvirkende til at holde en del unge borte fra skolen, har man i forslaget benyttet betegnelsen „Ungdomsskolen“.

Ministeriet er med kommissionen ganske enig i, at undervisningen for disse unge, der befinder sig på overgangsstadiet mellem barneskolen og erhvervslivet, bør være erhvervs- og samfundsbetonet, og man har derfor tiltrådt kommissionsforslaget om, at der i mindst en trediedel af det faste minimumstital skal gives en erhvervs- og samfunds-